

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Linda Mariana, Sive De B. Virgine Lindensi

Clagius, Thomas

Coloniae Vbiorvm, 1659

XVIII. Deiparae imago, iterum atque iterum deportata Rastenburgum,
semper ad fundum Lindensem, & suam in Tilia sedem remigrat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11544

vitati potissimum Rastemburgensi. cujus intra fines
Tilia Arbor & fundus Lindensis jam tum quoque
erat, non sine magna Numinis & Deiparæ laude,
evulgant.

C A P U T XVIII.

*Imago DEIPARÆ iterum atque iterum deportata Rastemburgum, semper
ad fundum Lindensem, & suam in Tilia sedem remigrat.*

Q UOD posteriore ævo apud Sichemium, in Aspricollensi Diva evenisse retulit citatus proximè Lipsius; multò ante apud Lindam Marianam constat evenisse. Nescio enim, quomodo pleraque, quæ apud alia D. Virgini sacra loca, Deus mira operari dignatus est, quasi aggesta & liberaliter accumulata (ut antea quoque (a) intelligi facillè potuit) Lindæ Marianæ esse voluit. Igitur sicut Aspricollensis Diva Imago, quamvis loco mota, locum deserere noluit, quod & alibi quoque non rarò evenisse, proximè addivimus (b) ita apud Lindam, loco quoque mota, majore miraculo, locum semper repetiit. Pastorum enim nuntio, & fortasse plurimorum aliorum famæ commotis in Prussia mortalibus, universos quidem Imaginem Deiparæ, ad Lindam repertæ, coram videndi, Ressellentes verò atque Rastemburgenses etiam jam habendi cupido incessit. Utrique ejusdem Divæ celeos (sicut & nunc quoque sunt) jam tum erant; illi tamen jure vicinitatis, quemadmodum hi jure municipii, pro obrinenda causa decertabant. Nam tum Ressellentes, aliquot fere passuum millibus Lindam sunt viciniore, ita Rastemburgenses propinquitatem loci

(a) cap. 5. & 16. (b) cap. 16.

loci, unius ejusdemque municipii jure compensant; ideoque jam tum causâ superiores erant. Statâ quoque circa die, ad quam plurima, vicini præsertim populi, multitudo confluerat, Rastenburgenses (qui id ævi, pietate cum quavis in Prussia civitate facile contendebant) totis effusi mænibus, composito supplicantium in morem agmine, Clero & Cleri Ductore Parrocho, pro recepto ubique more, præeuntibus, ipsis quoque, ut credi par est, Ordinis Theutonici militibus suo cum *Commendatore*, ut vocabant, ponè sequentibus, Lindam versùs, magno silentio, majore verò pietate, & gestientium animorum sensu progrediuntur. Ubi ad locum Lindæ ventum est, & jam, tum mirabilis Tilia, tum in ipsa quoque Tilia multò admirabilior magnæ DEI Genitricis Icon, spectari coram potuit; omnes in genua provoluti, & quâ tacitis animi votis, quâ publicis insuper vocibus in DEI, DEIPARÆQUE laudes certatim effusi, suam, patriæque de tam præsentē propitiū Numinis beneficio faustitatem, jam tum augurabantur pariter, ac prædicabant. Atque (ut ex illa tunc Christiana Catholicaque Rastenburgensium religione divinare licet) alii tibi laribusque sigillarim suis, alii toti civitati ac municipio; alii toti Prussiæ, omnes verò Ecclesiæ Christianæ universæ, ex illo divinitus apud se recens aperto asylo, faustissima quæque animis præconcepta, singulis præ gaudio exundantibus, lacrymisque uberrimè fuis, quasi in perpetuum consignabant. At verò Curio, cæteri que, qui de Clero aderant, ubi satis populo jam per se currenti, pro concione habitata admoventur insuper calcaria, Ferculum, quod gestant.

standæ deportandæque Imaginis causâ magnificè
 apparatus secum adduxerant, expediunt, & magna
 DEI parentis Imaginem, thure aliisque, pro more,
 odoramentis ante honoratam, de Tilia, magna cum
 pietate, & gaudio reverentiæ mixto levât, & The-
 læ quàm decentissimo ritu imponunt. Tum veterum
 Cantorum, qui aderant, chorus, cæteri que omnes
 choro præcunte, in supremi Numinis & Deiparæ
 laudes vocem attollunt; ac majore et jam, quàm ve-
 nerant, tum pietate tum exultatione, iter Rastembur-
 gum celerrimè relegunt. Quò postquam reditum est
 omnes, quâ venerant pompâ, & gaudio, ad Ædem
 sacram pergunt; Imaginem summa in Ara conti-
 tuunt, & gratiis, de Thesaurò tanto non tantùm
 vento, verùm & domi jam in tuto collocato, Numi-
 ni actis, domos quisque suas, magno cum animi se-
 su, nec minore in DEUM atque Deiparam concep-
 tã fiduciã, se referunt. Verum enim verò, ut non ingra-
 ta fuit illa Rastemburgensium, in DEUM & DEAM
 Matrem pietas atque religio, locus tamen ille, in quo
 Deiparæ Icon Lindâ asportata fuit reposita, non
 que quaque gratus est visus; quippe eadem illa die
 Deiparæ Icone desertus. Nam ubi postridie
 Templum, vel solius illius Iconis spectandæ causâ
 solito est celerius concursus, nulla in Æra majori
 ubi reposita erat, nulla toto in Templo apparuit
 Imago. Omnibus vehementer ea super re attoniti
 nuntium affertur Lindâ, Imaginem Deiparæ, suam
 super Tilia sedem iteratò repetiisse: ac fortasse ex
 præsentiam, ex pecoris iteratò circum Tiliam in
 nova prolapsi veneratione, à pastoribus, aliisque,

aderant, iterum cognitam esse. Rastemburgenses ad
 eum nuntium obstupescere, neque tamen animos ad-
 huc despondere: Tanta enim pietas, tantus in Deo
 parentem cultus illo vigeat ævo Rastemburgi, cu-
 jus nunc vix ulla reperias vestigia! Majore igitur,
 quàm pridie fecerant, & animi & corporis pietate,
 supplicantium agmen iterum Lindam cogunt, Ima-
 ginemque Deiparæ ibidem repertam, ad illud idem
 Templum reducunt; atque in eadem majore Arâ,
 sed & eodem prorsus eventu, collocant. Postridie
 enim Imago, non jam Rastemburgi, sed Lindæ ite-
 rum reperta conspectaque fuit: proinde tum Ra-
 stemburgensibus, tum Resselensibus aliisque in vi-
 cino positis, alia promovendi divini cultus consilia
 animo oborta; de quibus jam agemus, ubi affine
 quiddam de Christi Crucifixi Effigie, è sacra Domo
 Lauretanâ necquidquam asportata, Turcellinum, &
 de Turcanensi Boleslaviensi ac Tungrensi B. V. Ima-
 gine Gumpfenbergium, in Atlantis Mariani Idea,
 deque Brunsvicensi Orlandinum audierimus nar-
 rantes: *Fama etiam tenet, inquit Turcellinus, antiquissi-
 mam Christi crucifixi Imaginem, simul cum Domo adve-
 ctam, multiplici eodem tempore miraculo extitisse insi-
 gnem. Nam cum eam efferrî, & in sacello, ad id exornato,
 ut majore honore coleretur, reponi Recinetensibus, & Epi-
 scopo placuisset; translata subinde in sacram remigrasse
 Domum, & in suam sedem recepisse se. Itaque illos, re ne-
 quidquam sepe tentatâ, irritò demum incepto destitisse. Ac
 verò Gumpfenbergius pag 78. Statua, inquit, B. Vir-
 ginis Turcanensis in Moravia prope Brunam, à pio Rustico
 in Rubo reperta est, circa annum 1050. Portata demum bis,*

bi rediit ad Rubum: tertiâ vice in domum coloni reporta, mutavit statua sententiam, & stetit; stabuli, ut puto, mator & pastorum. Accola Kyrlicenses non procul inde aram Templo designant, & fabrica necessaria; fide bona, est rusticâ, comportant, convehunt quæ. Sed his omnibus, vinâ virtute, ad rustici domum deportati, persuasum coloni calitus post non longas ratiocinationes est, ibi virginem coli velle, ubi statua (iure domicilii tertio reditu portatâ) dem fixisset, quod & factum. Neque minùs affines prioribus, quod eodem subjungit loco. Quòd et quidem, veleo quoque nomine, quod à B. V. Lindensis alumno & cliente (quippe Meelsaco, Varmie civitate oriundo) P. Andrea Schambogen Provincialis Societatis Jesu Boëmiæ Provinciali, primùm literis fuit proditum, ad Lindensem historiam referendū puto. Boleslavia Boëmiæ, inquit ille, thesaurum in agro emptum. Statua est Deipara, quam rusticus, cum aram aratro profcinderet, eruit, domumque tulit, & clausit. Postridie iterum reperta in agro est, & à rusticâ duplicatâ lætitiâ, domum portata. Crediderat bonus, hanc se nunc duas ad amussim sibi similes; dum, & vacuam rireret arcam, & hanc, eam ipsam esse, quam pridie reportasset, palparet. Hoc argumentationis genere, convictum cunque colonus, tertiâ tamen vice reportavit; & verò rium etiam respondit DEUS, cui sermocinatio cum similibus est, tam piè interroganti. Deprehensum deinde collo pendulam gestare consuisset. Metallî speciem agnoscit. Creditum est, statuam hanc, quia Regina eëtypon est, olim regius manibus tractatâ, nunc bobus rationis causâ, in terram procumbentibus, adoratam.

Sacellum Lindense erigitur & Tilia illi inclusa. 29

dem postulare opulentiozem. Itaque divites plebis, adibus
coloni dirutis, Eadem Virgini struxere in agro, quam sibi
hodie que gratam esse, portentis probat. Quid, quod Tun-
grensis in Hannonia statua ter ad eundem itidem lo-
cum divinitus reportata, Templum eodem loco, B.
Virgini struendum perluaferit? Audi rem ex eadem
Atlantis Mariani Idea. S. Maternus, à Christo ad portas
urbis Naim à morte suscitatus, & matri restitutus, ideoque
Maternus dictus; à S. Petro creditur missus in partes septen-
trionales, & apud Tungros, primam posuisse statuam B.
Virgini, & primum Templum. Statua, quæ hodie à Tungris
colitur, sive illa, sive alia sit, mediâ post mediam noctem ho-
râ, inter splendores & concentus caelestes, ab Angelis in
hortum cuiusdam nobilis ter deportata, denique persuasit,
ut crederetur, ibi se velle sedem figere, & coli. Pluribus
de eadem Valrandus Caoult apud Fridericû Forne-
rû in Palma triumphali lib. 5. c. 25. Affine est, quod ea-
dem Atlantis Idea ex Octav. Pancirollo pag. 37. re-
fert: Imago B. Virginis ab Illustrissimo Frangipane, olim ex
Oriente allata, hodie S. Maria Nova dicitur. Fabrica can-
sâ, aliò portata, suâ sponte rediit. Credo, in S. Petri hono-
rem, qui eo loco preces in calum misit, ut è calo in terram
affligeretur Simon Magus. Denique Orlandinus ad An-
ni M. DLXXXIV. Annales: Hanc, inquit, Imaginem, an-
nis antè sexcentis Eques nobilis, dum silvestres agit at fe-
ras, invenit. Ea imposta erat trunco arboris pervetusto.
Non tulit pius eques in occultis eam silvis, sine honore late-
re. Ablatam ex ignobili legimus, deportari insit in ades:
sed non diu illa, à suis sedibus abesse voluit. Postridie ad
eundem Truncum arboris reperitur. Cumq; semel atq; ite-
rum, unde ablata fuerat, revertisset, rei miraculo vir no-
bilis excitatus, Virginum cenobium in in locis instruxit.